

Izhaja petikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto. 85

^{*)} Ponatisnjeno iz konfisciranega lista št. 131.

se takih, ki se naroče na liste samo, da ne bi jih bilo sram pred boljšimi sobraty, pa jih malo berejo in se še manj zmenijo za resnice v njih razlagane. Res, pomanjkuje vneme, požrtvovalnosti, vztrajne delavnosti! In vendar pri nas bil bi boj lahak, ljudstvo je verno, spoštuje vero in njene služabnike; liberalizem zasadi je svoje korenine le med nekatere ljudi, ki so iz ptujih krajev prinesli s sabo sicer sovražstvo do zatiralcev narodnosti, zgubili pa med njimi najdražji zaklad, vero, in s seboj prinesli največjo nesrečo narodov, liberalizem. Seveda pri teh ne bo lahko spreobrnjenje; pač pa more in mora se ubraniti njihovim zmotam pristop do srca ljudstev; ne upajo si še prav na dan, čakajo vgodne priložnosti; a zato niso manj nevarni in zato v nemarnost nikogar ne da se opravičiti, ki bi ne deloval po moči njim nasprotno. Zato je dolžnost naših listov, vtemeljati med ljudstvom versko prepričanje, zapirati pot ptuji popačenosti in za časa pripraviti narod za nezogibljivi boj; in dolžnost katoličanov je, podpirati liste v tem delovanju.

In če nazadnje še poprašamo, kaj je vzrok, da tako malo napreduje novinarstvo katoliško sploh? Nekaj vzrokov smo že pri priložnosti naznačili; da jih natančneje omenimo, je nekaj kriv duh časov, oni, ki so vdani temu duhu v gajajočemu brezvrstju, nekaj žalibog! mi sami. Mnogotere slišijo se pritožbe, da je naš najzlobnejši sovražnik lastna malomarnost nasproti energičnemu vragu; kolika lahkomisljenost! Zaupamo na božjo pomoč, na njegovo obljubo, pa nočemo sprejeti orožja, katero nam ponuja, pozabljamo, da naša lenoba zadržuje spolnitev božje obljube. Ta malomarnost kaže, če v tem, da se mnogi ne zmenijo za važnost časopisja, da zato premalo podpirajo katoliško novinarstvo bodisi gmotno, bodisi duševno; da se še celo tako daleč spozabijo, da v največji lahkomisljenosti podpirajo sovražne ali vsaj neprijazne listove, gojijo tako kačo na lastnih prsih; in potem se še čudijo, če vidijo, kako napreduje brezboštvo in hudobija!

To so razmere katoliškega novinarstva v obče in domačega posebej; preobširno bilo bi vse razkazovati natančneje; to zadostuje vsakemu mislečemu katoličanu. In kdor skuša nepristransko soditi naše razmere, pritrđil nam bo in obstal, da je vzrok slabosti katoliškega

novinarstva lahkomisljenost, lenoba, majhna požrtvovalnost pri katoličanih samih, seveda ne edini, pač pa važen vpliven vzrok.

Z bojišča.

Turki so hoteli 12. 13 in 14. t. m. iz Berkovca predreti proti Kotkovici, pa so bili od ruskih ulanov vrženi nazaj in so se vsled tega iz Berkovca umaknili proti Sofiji.

Srbi so se bili pri Nišu že prijeli s Turki ter so zasedli Mramar in Prokoplje, dve uri na severozahodu od Niša, kamor je turška posadka odšla.

Iz Erzeruma poroča Muktar paša 18. t. m., da ruska armada težko dobiva svoj živež, in da ne pričakuje nobenega napada, ker imajo silno hud mrz.

Iz Plevne bodo že skoraj zadnji vjetniki odšli na Rusko. Osman paša je 18. t. m. odšel iz Bogota ter došel v Simnico. 2000 vojakov in 2 paša ostaneta na Rumunskem, vsi drugi odidejo na Rusko. V Plevni ruske bombe niso naredile veliko škode; Rusi so našli mestice nenavadno redno in čedno. Pokazalo se je, da je zapovedoval v Plevni jako previden in energičen mož. Živeža je bilo še za par tednov, kurjave (drv itd.) pa Turki niso imeli, in to je Osmana prisililo, da si je skušal odpreti pot proti Vidinu. Tudi bolniki in ranjeni so trpeli silno pomanjkanje, ker ni bilo ne zdravnikov, ne zdravil, ne povezil itd. Še celo zdravniška orodja so bila že vsa skrhana in skoraj ne več za rabo. Da bi Rusom veliko reči ne prišlo v roke, je Osman pred odhodom vse, kar ni mogel vzeti seboj, ali uničil ali zakopal, topove pa z dinamitom razstrelil. Od tod je umevno, da so Rusi v Plevni dobili samo 77 topov.

General Tottleben, ki je vodil obleganje Plevne, je od cara povzdignjen v grofovski stan in imenovan za višjega poveljnika ruščuške armade; knez Imeretinski pa je postal predstojnik njegovega glavnega štaba.

Sulejman paša je 19. t. m. došel v Carigrad, da se posvetuje o daljnem bojevanju in da poroča o stanju svoje armade. — Višji poveljnik v Vidinu postane Šakir paša. — Srbski pooblaščenec pri turški vladi, Kristič, je 20. t. m. došel v Trst, ruski car pa je došel v Odeso.

Zgube Turkov.

Turki so pretrpeli v svojih stoletnih bojih v Evropi in Aziji dostikrat naj hujše zgube, ali pri nijednej kapitulaciji še ni bilo toliko Turkov vjetih kakor 10. t. m. Rusi so zgubili za časa petmesečnega obleganja Plevne v vsem skupaj 30.000 mož. Ruski neprijatelji razglajajo te zgube za ogromne pozabljač, da ste v poslednjih bitvah na Českem in Francoskem zgubile obe armadi v dveh ali treh dneh še več mož. Turške skupne zgube v Plevni znašajo pa okoli 70.000 mož (12–13.000 mrtvih, 20.000 ranjenih in bolnih, in ostalo število vjetih). Zdi se nam primerno tu primerjati poprejšnje bitve in obleganje v osmanskej povestnici. Dne 28. septembra 1396 je premagal sultan Bajazid I. prvič krščanske vojake pri Nikopolju z zgubo 60.000 mož (nedvomljivo mrtvih in ranjenih). Pri prvem obleganju Belgrada l. 1440 je zgubil Murad II. 20.000 mož, ne da bi bil dosegel svoj cilj. Dve leti potem je napal Murad II. Sedmogradsko z 80.000 možmi. Proti njemu se je postavil Hunyady s 15.000, iz cele turške armade se je vrnilo samo 10.000 in 5000 jih je bilo vjetih. Na bojišču je ostalo boje 65.000 Turkov, to je štirje mrtvi na jednega krščanskega bojevalca. V bitvi pri Nišu 3. nov. l. 1443 je palo 30.000 Osmanov in v drugej bitvi na Kosovem polji okoli 25.000. L. 1456 je oblegal Muhamed II. zmagovalec nad Carigradom, Belgrad, pri čemur mu je učinil Hunyady zgubo 50.000 mož in ga primoral k odstopu. Dne 28. julija 1522 je napal Sulejman I. s 100.000 vojaki ostrov Rod, da bi razdejal to najboljšo krščansko trdnjavo; zmagal je, pa zgubil 40.000 mož. V morskej bitvi pri Lepantu je poginilo 50.000 Turkov deloma pod neprijateljskim orožjem, deloma s potopljenjem ladij. Pri prvem obleganju Dunaja (1529) je pustil Sulejman krog mesta 60.000 mrtvih. Pri drugem obleganju Dunaja (1683) so znašale turške zgube tudi okoli 60.000 mrtvih. V bitvi pri Slankamenu (1691) je pobila cesarska armada 20.000 Turkov in v bitvi pri Zenti (11. sept. 1697) je zapodil princ Evgen Osmane pod Muhamed-pašo v naj groznejši beg, učinivši jim zgubo 34.000 mrtvih in ranjenih. Dne 16. avg. 1717 je dobil princ Evgen novo zmago, katera je stala Turke 20.000 mrtvih, ranjenih in ujetih, in vedla h kapitulaciji Belgrada. Dne

v belebejevskem kotaru, sedajnej ušimskiej guberniji. L. 1842 je dovršil pravniške nauke na „Učilištu Pravovédénija.“ V Moskvi je postal vrhovni tajnik senata, a potem podpredsednik kaznene sodnije v Kalugi. Zatim stopi v ministerstvo notranjih zadev, a l. 1851 se je odrekel državni službi. Za krimske vojske je stopil Aksakov v moskovsko „opolčenje“ (narodno vojsko), ter je bil pridelen sapuhovskej družini.

Rodovina njegovega očeta, iz koje je bil Ivan Sergejevič odgojen, spadala je med bolj izobražene, ali malo bogate plemenite rodovine ruske. V Moskvi utemelji rodovina Aksakova s Kirijevo in Homjakovo rodoljubno društvo, kojega naloga je bila misel in razvitek ruskega naroda gojiti proti robskemu oponašanju evropskega zapada, kjer se je začela prva opozicija proti zapadu. Ivan Sergejevič je ostal veren ideji svoje rodovine, ali on je prenesel to idejo na celo Slavjanstvo, in ravno s tim je postal znamenit.

Aksakov je idealist, poln čuvstva in oduševljenja, ali zraven tega razborit politik in dober psiholog. Kot idealist se je odrekel leta 1851 državni službi, koja je takrat bila v Rusiji še robska, ter si poiskal drugo, bolj pri-

merno zanimanje — žurnalistiko. Najpoprej je delal pri „Moskovskem sborniku“ (1852) in v „Ruskej Besedi.“ Na to je začel sam izdajati časopis „Parus“, ki je bil precej po prvem broju obustavljen, po tem časopis „Den“ pa „Moskva“; ko sta bila ta dva obustavljena, počel je iz nova izdajati žurnal „Moskvic“, ali v kratkem so tudi tega zabranili. Njegovo delovanje v žurnalistiki je bilo posvečeno glavno samo Slovanstvu in velikej misli slovanske vzajemnosti.

Kot žurnalist, kakor vidimo, Aksakov ni bil srečen, ker njegov veliki duh se ni dal speti v verige stroge cenzure, in zato so vsi njegovi listovi bili obustavljeni. Aksakov je postal danes apostelj „slovanske misli.“ Najprej je bil zastopnik moskovskega slovanskega komiteta, danes je on zastopnik Moskve in celega naroda ruskega. Ni tacega primera, da bi politik in govornik v absolutističnej državi brez ministerskega portefeilla, brez parlamenta in meetinga, v tesnih mejah zakona, došel do tolike moči, kakor Aksakov v Rusiji. Vse to kaže, da je on velik človek.

Do takrat ni bilo poznano ime Aksakova izvan mej države ruske, da pač tudi tam je postal on izvan Moskve popularen še le po-

sledoji čas; danes zna že vsa Evropa za Aksakova.

Aksakova ideja o „slavjanskej vzajemnosti“, je stvar bodočnosti. Da bode Slovanstvo s časom velike važnosti na svetu, o tem ni dvombe, ali da se bode mogla izvesti „ideja slavjanska“, kakoršna si misli Aksakov sam, ne bi ravno mogli potrditi. Lepo je govoriti o „slavjanskej povesti“, do ktere se bode tudi prišlo, ali ni lepo zametavati vse, kar je na zapadu izklilo, kajti same ideje zapada porodile so Aksakova in idejo slovansko. Brez zapada ne bi bilo Aksakova niti njegove misli!

Tudi Aksakova misel o pravoslavju ne more se nazvati presrečua, ker vera se ne sme vtikati v narodnost. To uči zapad, pa gotovo je tudi prav. Mi Slovenci in ostali zapadni Slavjani ne bi po teh Aksakovih nazorih niti spadali k Slovanstvu, ker nismo pravoslavni. Mi Slovenci se nečemo odreči zapadu, ali v ostalem ne mislimo, da smo grji Slavjani od grško-iztočnih Slavjanov.

Aksakov, ako tudi nima povsod prav, vendar je oseba znamenita, ker ga zanosi ideja enega celega dela zemlje. —

Priredil prof. J. St.

22 dec. 1790 je dobil Suvarov trdnjavo Izmael, kjer je poginilo 30.000 Turkov. Turški poveljnik Hasan paša, veliki vezir Selima III. je vtekel v Šumen, kjer je bil ujet in usmrten. V bitvi na Jantri dne 7 sept. 1811 so dobili Rusi v Kamenjskeji veliko zmago, v katerej je bilo 34.000 Turkov pobitih in ujetih. Ruski vojaki so se tačas oprostili jednako pred Ruščukom kakor sedaj s plevensko katastrofo. To je stvarni obseg vseh najnepovoljnejših turških bitov in zgub. Iz tega se razvidi, da je pad Plevne jedin v turškeji povestnici. Cf. „Čech“ 16. dec.

„Ruskij Mir“ piše o povodu plevenske zmage tako le: „Kakor smo mi l. 1812 z zapuščanjem Moskve rekli k začudenju sovražnika, da še le začnemo kampanijo, tako govorimo tudi sedaj vključ vsem oznanjevalcem miru, da s padom Plevne samo začnemo spolnovanje velike zadače, katero smo prevzeli in za katero imamo sedaj pri roki zbrane moči in vse pogoje neobhodnega vspeha.“

Plevna je pala, najboljša turška armada s svojim hrabrim vojnim načelnikom je v naših rokah! Je-li sedaj čas misliti na mirovne pogoje, ki se pripravljajo v diplomatskih laboratorijih; je-li sedaj čas ostajati na pol pota pri začetem delu, ko imamo oborožene vse svoje moči, ko smo prestali skušnjo težkih vojskinih skušenj, sedaj ko so pred nami prave zmage in masa hrabre armade z bojevitimi vojaci in dobro skušenimi generali? Bi se li sedaj obrnili nazaj in se zadovoljili s tem, kar nam ukazuje politični barometer?“

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani, 21. decembra.

Državni zbor je imel 19. t. m. svojo zadajo sejo pred božičnimi prazniki, ter se bode še le okoli 20. januarja prihodnjega leta zopet sošel. Za namestnika g. Langerja v delegaciji bil je izvoljen dr. Schaffer.

Vnanje države.

Papež so že tako okrevali, da po izreku „Reforme“ še dolgo ne bode treba nove volitve, ki je sovražnikom sv. cerkve prizadejala že tolikanj skrbi. Za zdaj se ti ljudje tolažijo s tem, da je na Francoskem protestant Waddington postal minister vnanjih zadev, ki bode tedaj pri prihodnji volitvi v soglasju z Bismarkom ravnal. Pa vzemimo, da bode Waddington res toliko časa ostal minister in da se bode to res tudi zgodilo, vendar protestantovska mogotca ne bosta mogla zabraniti, da bi se za Pijevega naslednika ne izvolil pošten in pravi papež. Nekteri liberalni listi glede na to že naznanjajo, da se vlade ne bodo čisto nič vtikale v papeževo volitev ter se ne poslužile pravice oporekati izvolitvi nepriljubljene osebe. Saj je grozdje še prekislo, tolažila se je lisica, ki ga doseči ni mogla.

Na Italijanskem imajo nove ministre. Prihodnost pa bode še le učila, bode li dežela vsled te premembe kaj na boljem ali ne. Ker je Italija Grškeji čedalje bolj prijazna, naročila je turška vlada svojemu poslancu v Rimu, da naj pri italijanski vladi poižve, kaj da to pomeni. Kaj to pomeni? Grška bi tudi rada kaj pridobila, ker se ji ponuja tako ugodna prilika, pa naj gleda, kako bode opravila, če se ne podviza.

Turškega sultana svak, Mahmud Damat paša je odšel iz Carigrada, češ, da ogleda trdnjave v Drinu in na Balkanu. Govori se pa, da to ni pravi vzrok njegovega odhoda.

Francoski minister Marcère je sprejel 19. t. m. na novo imenovane prefekte. Med

poslaniki se bodo vršile velike premembe; grof Vogué pride neki v London, markez d' Harcourt v Rim, markez Noailles na Dunaj, grof Chaudordy pa v Carigrad.

Angleški minister lord Beaconsfield je v ministerstvu sprožil misel, da naj se glede miru Turčija obrne do Rusije s pridržkom, da vnanje vlade določijo mirovne pogoje. Če bi Rusija temu ne hotela pritrditi, bi Angleška stopila na noge sklicevaje se na angleške koristi.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane 18. decembra. Plevna je pala! — in Plevna in Plevna — kamor si te dni prišel, nič ko Plevna in zopet Plevna. Živo sočutje Ljubljancanov za rusko armado se je pač v teh dneh sijajno pokazalo. Da ni bila Ljubljana razsvetljena, krivo je največ to, ker si je vsak mislil: škoda, ko bi se trudil, saj bo tako prepovedano. Sicer pa se vé tudi brez razsvetljave, kako mi čutimo, in vsak se je mogel o pravem mnenji našega ljudstva, bodisi meščanskega, bodisi kmečkega, prepričati, ko je videl s kako radostjo se je ta dogodjaj po mestu raznašal in razgovarjal. Le nem škarjari so se kislo držali, kakor se to že samo ob sebi razumi. „Tagblatt“ je to vest v oddelku za vojno poročilo na obče veselje čisto preziral, samo na zadnji strani je prinesel drobno tiskan telegram. Tudi tetka „Lai-bacherica“ temu dogodjaju nobene važnosti ne pripisuje. Drugi dan je prinesel „Tagblatt“ neumno pisan voden članek, v katerem hoče dokazati, da padec Plevne nobenega pomena nema in da bodo Rusi še dosti dela imeli, prej ko Turke premagajo. Pustimo jim to tolažbo, in bodimo veseli, da se svetovna zgodovina ne obrača po željah teh čudnih patronov.

Na Madjarskem zopet vré vroča turanska kri, in v ogerski zboruici letijo zopet interpellacije na ministra zunanjih zadev, grofa Andrassyja. Po vsej sili hočejo imeti vojsko z Rusijo. Morda jim bo še prezgodaj prišla! Boga bi mar hvalili, da živimo z Rusijo v prijateljstvu, in prosili bi naj, da bi zmirom tako ostalo!

Andrassy je Madjar, in če se že on po nobeni ceni v tako vojsko spuščati neče, potem smemo pač prepričani biti, da bi bila taka vojska za Avstrijo pogubna. Jaz sem nemerodajnega mnenja, da bi mi ne smeli pustiti Madjarov samih kričati, ampak da bi se tudi mi morali javno oglasiti, da take vojske nikakor ne želimo, in ker nam je znano, da se vjemamo v tem z merodajnimi osebami na cesarskem dvoru, vstregli bi morebiti s tako izjavo marsikomu, da bi se naše želje zamogle madjarskim nasproti postaviti.

Da spregovorim še kaj o ljubljanskih zadevah, naj mi bo dovoljeno, kazati neko napako pri ponočni razsvetljavi mesta. Oni dan, bilo je med deseto in enajsto uro, šel sem domu, pa bilo je tako temno, da se pet korakov daleč ni videlo. V postranskih ulicah nobena svetilnica ni gorela. Čemu imamo pač plinovo svečavo? Ali ni to sramotno za glavno mesto dežele, da bi ne moglo v vsakih ulicah vsaj ene svetilnice goreti pustiti? Na mestnem trgu ste pač gorele dve svetilnici, in nehoté se mi je vrinila misel; ali prebivalci postranskih ulic ne plačujejo ravno tako priklad, kakor oni na mestnem trgu? Morda te vrstice kaj pomagajo, da se ta napaka odpravi. (Mestni odbor je včeraj 21. t. m. sklenil, da se bo zgodilo, kar se bo moglo. Vred.)

Iz Poljan nad Loko, 18. dec. (Svečanost.) Od mesta do mesta od vasi do vasi se razlega čast in slava vrlim vojakom našim

hrabrim bratom Rusom, ki so pribojevali slavno zmago, ter priborili s svojo srčno krvjo svobodo Slavjanov. Plevna je padla, to veselo vest prinesli so nam časopisi 12. t. m. Obla je tedaj turški vrag, in to novico prejeli smo z naj večjim navdušenjem. Ko je noč pokrivala s svojo črno odejo zemljo, začeli so možnarji pokati in grometi, na naših visokih hribih pa razlegalo se je od hriba do hriba, od doline do doline, od vasi do vasi. Ljudstvo, ki je že večidel mirno in sladko spalo, je hitro vstalo, luči prižgalo, drlo vse križem in popraševalo kaj pomenja ta velikanski strel. Drugi dan je že vse vedilo, da je Plevna v ruskih rokah. Otroci in odraseni so vpili: „Plevna je padla, Rus je zmagal“. Ljudstvo naše bo tedaj pač dobro pomnilo, kedaj so Rusi premagali turškega trinoga, ki je tudi že v naši deželi hudo razsajal. — Med tem, ko so možnarji veličastno pokali, bili smo mi dobre volje pri vrlim narodnjaku g. županu. Napitnice na zdravje naših hrabrih bratov Rusov vrstile so se ena za drugo. Navdušeni smo klicali: živili Rusi! živili Slavjani, živila svoboda! Veselje naše tisti večer bilo je v resnici nepopisljivo. Hiša županova bila je tudi lepo razsvetljena. — Drugi dan grem po svojih opravilih poldrugo uro daleč na visok hrib, in glejte ubogi samotni hribovec me praša, če je Plevna že padla. Čudivši se temu vprašanju, mu radostno povem, da so nam ravno včeraj prinesli časniki to veselo novico, da je Plevna že v ruskih rokah in da smo ravno na to veselje sinoči tako streljali. Mož je bil od veselja ves ginjen in je zdihnil: „O hvala Bogu! zdaj se nam pa ne bo treba več bati turškega vraga.“ Vse se tedaj zanimiva za rusko turško vojsko in vsak iz srca privoščil Rusom to slavno zmago.

Iz Dolenjskega 18. dec. (Vprašanje.) Dolgo je že, kar se je bralo, da bodo volitve v kupčijsko in obrtnijsko zbornico ljubljansko. Kakor mi je znano, je na Dolenjskem več krajev in trgov, ki imajo mnogo dotičnih volilcev, v katerih pa ljudje še ne sanjajo o zadnjih volitvah. Kje so imeniki, kako se je to naznanilo ljudem? Menda se saj te volitve ne dodo vršile tako, da bi se podpisovali in podkriževali volilci brez njih vednosti? Kedaj bodo volitve in zakaj časopisi o tej stvari molče, ki je vendar dovelj važna, kakor kaže sedanji obraz še ne sklicanega deželnege zbora? (Volitve bode najbrže še le prihodnji mesec, in narodnjaki bo bo skoraj zvedeli, kako in kaj. Vred.)

Iz Dolenjskega, 16. dec. Živio! Na zdravje! Plevna je pala! Slava osvoboditeljem slovanskim! Le plapolajte kresovi slovenski po sinjih gorah! Prav nasvetuješ ti narodnjak, a v ognju navdušenosti pozabil si še nekaj pristaviti, kar ti je bilo na jeziku; Plevna je pala — tudi v Ljubljani! Zatoraj zažgite po vseh dolih in gorah — — kresove in posvetiti za srečen pot prijatelju slovenskega naroda. —

Z Dunaja, 18. decembra. Madjari morajo se ve da zopet naglašati, da so sorodniki Turkov po krvi in omiki. Oznovani so v nedeljo nek shod, kjer se je mnogo govorilo proti Rusiji pobijali okna, razsajali in slavili plemenite (!) Turke. Glavno besedo je imel zopet tisti Helfy, brez katerega ne sme minuti nobena bedarija. Madjari pravijo, da hote dati vse, če le smejo v boj iti proti „Muski.“ Kaj pod tistim „vsem“ razumejo, ne vemo, kajti cel svet zna, da Madjari nemajo družega, ko strašan državni dolg, pa nadejo, da bo njihova bankerotna država kmalu za zaveznico Turčijo šla tja, kjer muh ni. Zakaj se betjari tako

boje, ne vemo, ako ta strah vstric postavimo njihovim vednim baharijam s tistimi rudečehlačnimi honvedi. Ako „Muska“ pride na kečkemetsko puščo vprašat, če je „Peter doma“, no, potem naj napodé tje tistih 280 tisoč rudečih hlač, morebiti jim bodo Rusi tisto rudečico še kam drugam vtepli, in kadar bode betjarska zadnja oplat gorka, morda se bode glava ohladila in plemeniti Arpadovi potomci bodo uvideli, da jim ni treba tako ošabno mustač vihati, kakor da bi se zemelsjka os res tam kje v sredi Budapešta sukala.

Domače novice.

V Ljubljani 22. decembra.

(Ljubljanska hranilnica) bo zaradi sklepanja računov od 1. do 15. januarja, zastavljalnica pa od 28. dec. do 15. januarja zaprta.

(Za drinopoljski misijon) nam poslane darove smo izročili vredništvu „Zg. Danice.“

(Valvazorjeve kronike) prišel je ravnokar na svitlo 22. snopič, ki nadaljuje 11. knjigo in ima 15. podob raznih gradov, med katerimi se posebno odlikujejo od g. V. Novaka narisane podobe.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo 23. t. m. je zadnja predstava v tem letu in se bode predstavljala jako zanimiva igra s petjem v 3 dejanjih „Na kmetih“. Vložila se bosta dva zbora, in še tretji je v igri, toraj je prilika dana našemu izvrstnemu pevskeemu zboru dramatičnega društva, odlikovati se. Kot ulogo poje gospa Odičeva, naša marljiva pevka, mikavno arijeto iz operete „Pot po nevesto.“ Upamo, da bode vsaj to pot pozorišče polno.

(„Brencelj“), ki bo izšel v ponedeljek več številki debel, bo gotovo dobro došel bralcem za praznike, ker tako bogato z drastičnimi podobami še ni bil nikdar okinčan. Gotovo mu bodo naročniki radi odpustili, da se je toliko zakasnil.

(Deželni odbor) je 15. t. m. pritril predlogu okrajnega šolskega sveta, da se g. Ignacij Vencajs potrdi za definitivnega učitelja pri sv. Križi pri Podpeči.

(Čitalnica ljubljanska) bode imela svoj občni zbor 26. t. m. ob 11. uri. Posebne vaje bodo letos 4, velika plesa pustni čas pa dva.

(Iz odborove seje Matice slovenske) 19. t. m. Zapisnik zadnje seje se je potrdil. Iz poročila tajnikovega je razvidno, da je od zadnje seje pristopilo 42 novih udov, 4 pa so izstopili. Za znanstveni časopis se je oglasilo 113 naročnikov; g. Bož. Raič pismeno nasvetuje, da bi časopis moral imeti 2 vrednika, ker je tajništvo Matice preobloženo, da bi zamoglo opravljati to delo. Konečna določba se bo prepustila občnemu zboru, ki se bode sklical proti koncu meseca januarja. G. Raič v svojem pismu tudi opomni, da naj bi Matica kaj storila za izdajo slovenskega slovnika in poskrbela, da se nabrane reči v abecednem redu natisnejo. Odbor se je pa izjavil, da Matica v tem oziru ne more nič storiti, ker je slovník v drugih rokah. Prof. Glavacki se je ponudil, da spiše „floro slovensko“, če bi jo Matica hotela dati na svitlo. Reč se je izročila v pretres odseku za izdavanje knjig. G. Cigale je dovršil vredovanje slovenskega zemljevida in naznani odboru, da za svoj trud pri izdelavi zadnjih treh kart ne zahteva 200 gld. kakor se mu je prejšnja leta dajalo od 3 kart, ampak le 150 gld. Odbor sklenc, da naj se g. Cigaletu, kadar se mu pošlje nagrada, izreče ob enem odborova zahvala za njegov trud in prizadevanje. — Knjige Matične za l. 1878 so razun imenika udov v letopisu že natisnjene

vse in se bodo razpošiljale o novem letu. — Šoli v Framu na Štajarskem in čitalnici v Mozirji, kakor tudi nekemu udu se daruje nekaj knjig, ki jih Matica ima še v zalogi. Enako se dovoli, da Matica da toliko knjig, kolikor ji je magoče, nekemu gospodu, ki se hoče za domrtuega uda vpisati. — Določil se dalje, da bode imel prihodnji občni zbor meseca januarja voliti 16 novih odbornikov. Po pravilih namreč izstopi vsako leto 10 najstarejših odbornikov, in ti so gg: Močnik, Vilhar, dr. Zupanec, Erjavec, Žolgar, Majcigar, Parapat, Jeran, Kozler Peter in Krišper Valentin. Prosto voljno so se odpovedali gg: Gorjup, Wiesenthaler, Pletersnik, Žakelj in Herman, umrl je g. Tušek. Izžrebani odborniki se zamorejo zopet voliti. — Glede tiskanja Matičnih knjig se sklenc, da se bo oddalo tisti tiskarni, ki ga bode naj ceneje prevzela, kar bode poskrbel gospodarski odsek. Ker čč. gg. Legan in Kogej naznanjata, da ne moreta več poverjenika biti, se za Pivko za poverjenika izvoli č. g. župnik Drobnič, za Idrijo pa župan g. Treven. Ob enem se v Varaždinu za poverjenika zvoli g. prof. Stare. Konečno se določijo nagrade gg. pisateljem.

(Sokolov večer) bode 22. t. m. v čitalnični gostilnici. Na sploh zanimivem programu je tudi loterija, ktere čisti donesek je odločen za piramido „Sokola“ na pokopališči.

(Kranjskim kmetovalcem), naznanja podpisani odbor, da bode družba kmetijska s podporo, ki jo je od sl. ministerstva kmetijstva prejela, zopet ruskega lanu, ki je veliko veliko lepši, kakor naš domači in vsak drug lan, nakupila in ga po nižji ceni prodajala, kakor je siser v štacunah naprodaj. Da pa odbor ve, koliko naj naroči tega semena, naj se naši kmetovalci, ki ga želijo, kmalu in zadnji čas do 17. dne prihodnjega meseca prosenca (sv. Antona) z besedo ali po pismu oglasijo v pisarnici družbe kmetijske v Salendrovih ulicah (nad bregom) in povedo, koliko ga želijo dobiti.

Glavni odbor
družbe kmetijske Kranjske.

Razne reči.

— Javna zahvala. Vsled predstave, kojo je napravila čitalnica Novomeška v ta namen, in pa milih darov, koje sta nabirala v č. g. kateheta po mestu, bilo je 16. decembra v čitalniški dvorani 9 dečkov in 12 deklic tukajšnjih ljudskih šol s toplo zimsko obleko obdarovanih. Vodstvo dečke in dekliške ljudske šole šteje si v dolžnost, da se v imenu učencev in učenk vljudno zahvaljuje sl. čitalnici Novomeški, vsem osnovateljem in dariteljem za njih trud in milodarno delavnost.

Vodstvo dečke in
dekliške ljudske šole Novomeške.

— Zimmermannove „Illustrirte Geschichte des orient. Krieges“ (A. Hartlebens Verlag in Wien) došli so nam 19. do 26. snopiči, ki že obravnavajo rusko-turško vojsko. Kratko pa jedrnato in nepristransko se nam popisujejo tisti dogodki, ki so bili povod sedanji vojski, kakor vojskine priprave ruske in turške, popis raznih vojnih oddelkov, višjih poveljnikov, vojni oklic carjev, z jako zanimivimi posameznimi črticami, kakor n. pr. pojasnila o tako zvani oporoki Petra Velikega, o ruskih zarotnikih (nihilistih in „rudečih paglovcih“) diplomatskih konferencijah, madjarskih softih, o pričetku turške zbornice, padcu Midhatovem, o torpedih itd. Nekatere že komaj pričakujejo nadaljevanja te zgodovine, ki bode obsegala še kakih 8 do

10 snopičev, katerih vsaki stane 25 krajcarjev in se zamore naročiti v vsaki knjigarni.

Eksekutivne dražbe.

24. decembra: 3. Simončič iz Višnje gore. 3. Piškur iz Radohove vasi, 3. Miklavčič iz Gmajne, 3. Babnik iz Velike Loke, vsi v Zatični. 3. Pavlin s Črnega Vrha, na Vrhniki. 3. Majtinger iz Kandije, 2. Gornik iz Dolenje težke vode, oba v Novem mestu. 3. Neme iz Domžalj, 2. Slatiner iz Godiča, oba v Kamniku. 3. Turk iz Viselce, 1. Tekavčič iz Brezovega dola, oba v Žuženberku. 3. Žnidar iz Nemških Rovt, v Radolici. 3. Pirman iz Orli, v Krškem. 3. Krašovec iz Gorenje lokvice, v Metliki. 2. Gril v Črnomlju. 2. Makovec iz Gorenje Dobrave, 2. Smuk iz Vira, 1. Goropečnik iz Prevoja, vsi na Brdu. 2. Ruper iz Zbure, 2. Veljšt iz Doljnih Vodelj, oba v Mokronogu. 2. Cvajerjeve in 2. Pribilove reči, v Ljubljani. 1. Šušteršič v Kranji.

Umrli so:

Od 13. do 19. decembra: Ana Videti, krčm. ž. 65 l., za vtrpij. drobovja. Terezija Taborski, del. ž. 24 l., za jetiko. Edvard Leitgeb, 70 l., za mrtodom. Jakob Grile, krojač 45 l., za vodenico. Miha Eisenzopf, havzirar za pljuvanjem krvi. Janez Hlebš, zidar, za vodenico. Marija Knafelc, kajžarca, 51 l., za prehlajenjem drobovja. Andrej Lah, krtačar 65 l., za sušico. Jera Prepeluh, gostinja 63 l., za mrtodom. Oskar Kaiser, pušk. o. 1¹/₂ l., za davico. Franc Hoffmann, zasebnik 74 l., za omehčanjem možganov.

Telegrafične denarne cene 21. decembra.

Papirna renta 63.25 — Srebrna renta 66.50 — Zlata renta 74.40. — 1860letno državno posojilo 112.50 Bankine akcije 795 — Kreditne akcije 205.75 — London 118.70 — Srebro 105.85. — Ces. kr. cekini 5.68. — 20 frankov 9.55.

Fisharmonium

s pedalom, zapaščina ranjkega Deva, ki je nekda veljal 500 gold. in je bil napravljen za ranjkega g. Gr. Riharja, ter v naši cerkvi namesto orgelj zadostuje, je prav po vgodni ceni na prodaj v

(1) **Ljubljani,**
na Starem trgu hišna šte. 13.

Vabilo na naročbo

„ZVONA“.

Opravništvo „Zvona“ vabi najuljudneje slovensko občinstvo na naročbo lepoznavskega lista „Zvona“ za prihodnje leto 1878. Še svojo mnogoštevilno dosedanje udeležbo je pokazalo naše slavno občinstvo, da je popolnoma umelo veliki pomen in vzvišeno nalogo, katero izvršuje „Zvon“ v slovenskem slovstvu. „Zvon“ bode dobil prihodnje leto nekoliko več obliko in bo tudi prinašal prvi dan vsakega meseca po eno izvorno sliko; „Zvon“ bo tedaj prvi slovenski list, ki bo prinašal slike in redno samo izvorne slike, proizvode naše domače slovenske umetnosti. Te slike bodo posebej „Zvonu“ pridejane kot „priloge“ in se bode za nje plačevalo 1 gld. na leto; zato je tudi naročnina dvojna:

Brez prilogo za vse leto 4 gld., — kr.
za pol leta 2 „ — „
S prilogami za vse leto 5 „ — „
(1) za pol leta 2 gld. 50 „

Vsak naročnik naj tedaj izrečeno pove, ali želi prejemati samo „Zvon“ brez priloge ali s prilogami.

Naročnina naj se pošilja z naslovom:
Redaction des „Zvon“, Wien, Währing,
Zellerhof 6.

Opravništvo „Zvona.“